

Masterclass

Zelfinzicht & Zelfsturing

Annelieke Achterberg



ellen@ellenevenhuis.nl

www.ellenevenhuis.nl

BRUG masterclass serie

- Dilemma Ondertussenheid
- Voorgaande masterclasses
- Vreemde eend in de bijt?
- Individu in cultureel-maatschappelijke context

Masterclass = casuïstiek

dus graag interactie en (ook) zelf aan de slag!

Programma

- Introductie: logica van het gevoel
- Een nieuw mensbeeld
- Impact op zelfbeeld
- Betekenis voor organisaties
- Persoonlijke toepassing

Logica van het gevoel

- Prof. dr. Arnold Cornelis
- Filosoof en kennistheoreticus
- De maatschappij als leerproces
- Bewuste én onbewuste logica
- >20 jaar onderzoek en onderwijs
- Book of the Year 1990 (Systems Research Foundation)

**Filosofie van de
STABILITEITSLAGEN in de CULTUUR
als NESTELING der EMOTIES**

Logica van het gevoel

wetenschap en communicatie. Het boek 'Logica van het Gevoel' werd geselecteerd als 'Book of the Year' (1990) door de Systems Research Foundation op het International Congress for Advanced Studies in Systems Research, Cybernetics and Informatics.

Zijn onderzoek richt zich op het nieuwe mensbeeld en de nieuwe deskundigheid, als model voor onze kennis in de komende eeuw. Het natuurlijk leerproces van de eigen identiteit en het inzicht om onszelf te sturen wordt een onderdeel van het sturen van zowel het eigen bestaan, als dat van bedrijven, instellingen en landen. Daarvoor is een eigentijdse filosofie nodig als inzicht in de interne logica van zelfsturing met toetsing aan het culturele systeem van sociale kennis als geheel. Ieder mens ontwikkelt een eigen filosofie als mentale kaart van mens zijn in de wereld, maar die kaart blijft meestal onbewust als gevoel. We moeten ons onbewuste zelfbeeld aanhoudend corrigeren en bijwerken via de communicatie. Daar is onze cultuur niet op ingesteld, ook wetenschappers weten steeds meer over steeds minder. Over onszelf als mens, hoe het voelt, weten we in de wetenschap niets.

In dat opzicht zijn we niet verder dan in de tragedie van Koning Oedipus in de Griekse Oudheid. Het materialisme meent dat onderwijs, menselijke ontwikkeling en cultuur alleen kostenfactoren zijn, waar niets aan te verdienen valt.

In dat opzicht zijn we niet verder dan in de tragedie van Koning Oedipus in de Griekse Oudheid. Het materialisme meent dat onderwijs, menselijke ontwikkeling en cultuur alleen kostenfactoren zijn, waar niets aan te verdienen valt.

Maar nu duikt er een nieuwe vraag op, wat kost ons die onwetendheid? Wat op kennis, onderwijs en vorming wordt bespaard moet worden uitgegeven aan ziek zijn. Onze Westerse wereld zit op een dwaalspoor en lijkt te hebben gekozen voor verdoving en verdwaling in de plaats van ontwikkeling van zingeving, zelfsturing en inzicht in waarden. Steeds vanuit de gedachte, kenmerkend voor het blinde karakter van onze twintigste eeuw, dat filosofie als geïntegreerde kennis overbodig zou zijn. Maar zonder filosofie kan een mens helemaal niet leven en kunnen maatschappijen niet bestaan. Integendeel, zo produceren we ziekte en verslaving, de natuur wordt onbetaalbaar, de landen onbestuurbaar en depressiviteit wordt volksziekte nummer één. In volle vaart vooruit, sturend op de achteruitkijkspiegel, laten we een spoor van vernieling na.

De logica van het gevoel protesteert, de emoties nestelen zich niet in een cultuur die het nieuwe mensbeeld en zijn waarden niet kent. Zoals Oedipus in de oude mythe vraagt de logica van het gevoel zich af of zij slimmer dan het Noodlot kan zijn, als zij communicatieve zelfsturing als filosofisch inzicht ontwikkelt.

Verstand & Gevoel



O E F E N I N G

Verstand & Gevoel

- Hoe ervaar jij in de dagelijkse praktijk het omgaan met ratio en emotie?
- Zijn er verschillen tussen werk en thuis?
- Zie je patronen en/of ontwikkelingen bij jezelf in de tijd?
- Hoe ga jij om met dilemma's tussen ratio en emotie?

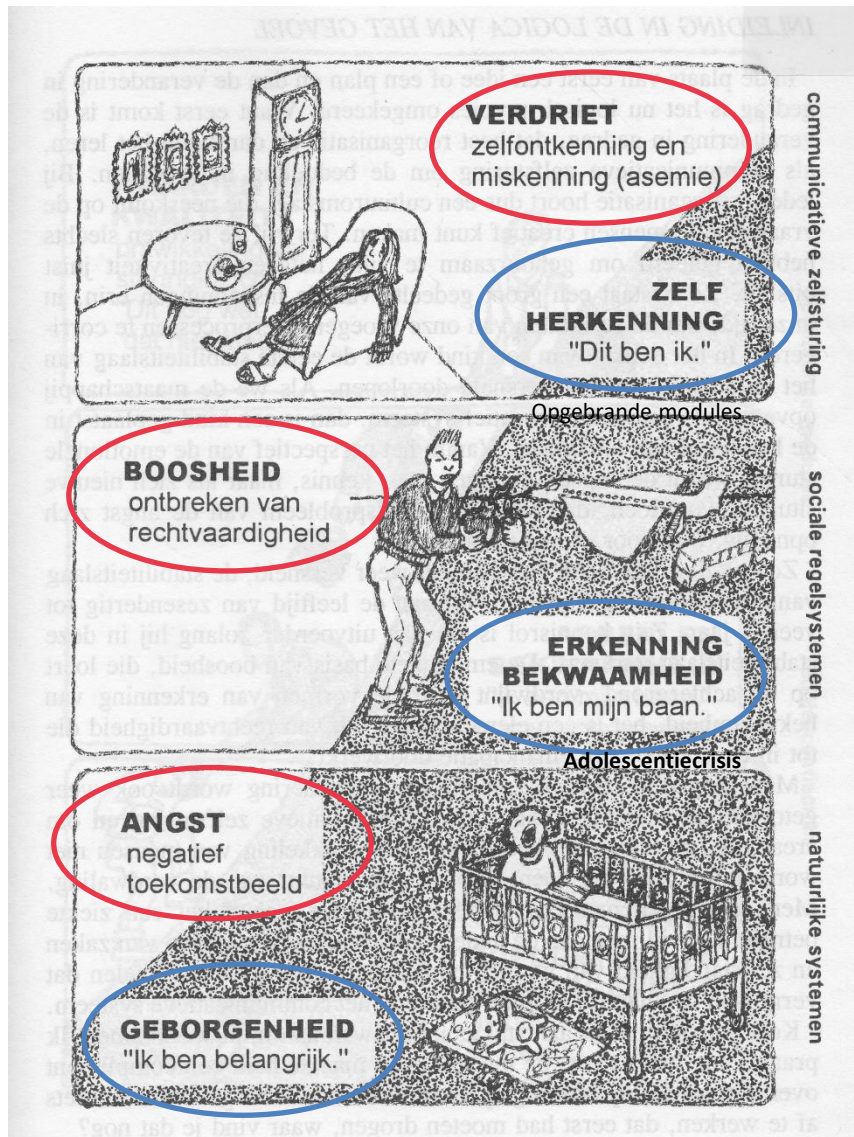
Bewustzijn

INTERN GEDRAG



EXTERN GEDRAG

Cultuurlagen



Communicatieve
zelfsturing



Sociaal
regelsysteem



Natuurlijk systeem

Asemie = stoornis in het verstaan of begrijpen van tekens

Ondertussenheid

- Versnelling van het leerproces
- Exponentiele ontwikkelingen: internet, social media, duurzaamheid, globalisering, mobiliteit, robotisering
- Nieuwe cultuurlaag vraagt sprong in bewustzijn

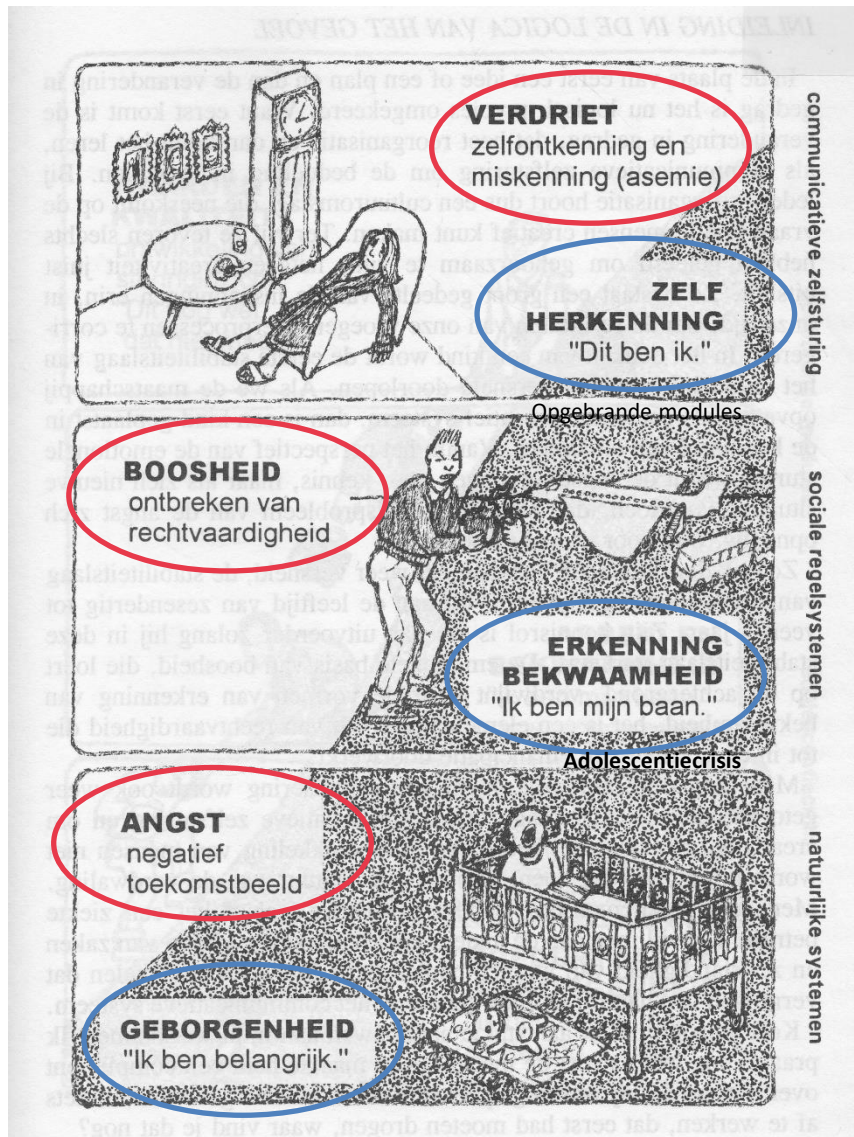
EVOLUEREND BEWUSTZIJN

Van emotie via ratio naar ..

.. communicatieve zelfsturing

VERBINDING op basis van ZINGEVING

Mensbeeld



Waarden en Kwaliteit

Ontwikkeling van sturingsinzicht
'Dit nog wel, dat niet meer'



Arbeid en Bekwaamheid
'Ik ben mijn baan'

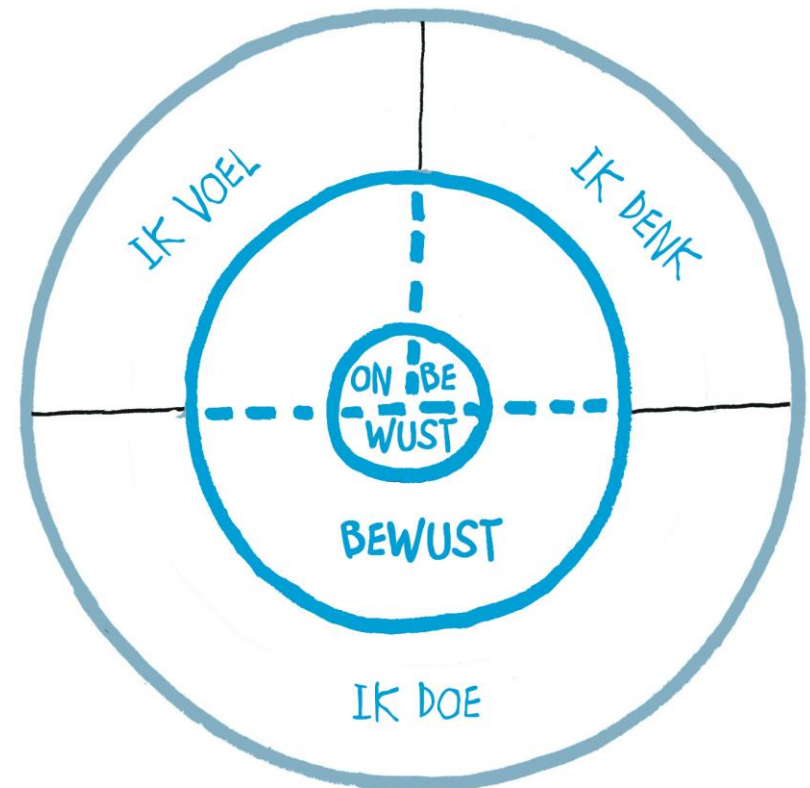


Moedertaal en Geborgenheid
'Ik ben mama, papa, Cruijff, Einstein'

Eigen zelfbeeld

- Wat betekent dit maatschappelijk mensbeeld voor jouw eigen zelfbeeld?
- In hoeverre pas jij zelfkennis of kennis van psychologische processen toe in jouw leven, werk, organisatie?

Zelfregie



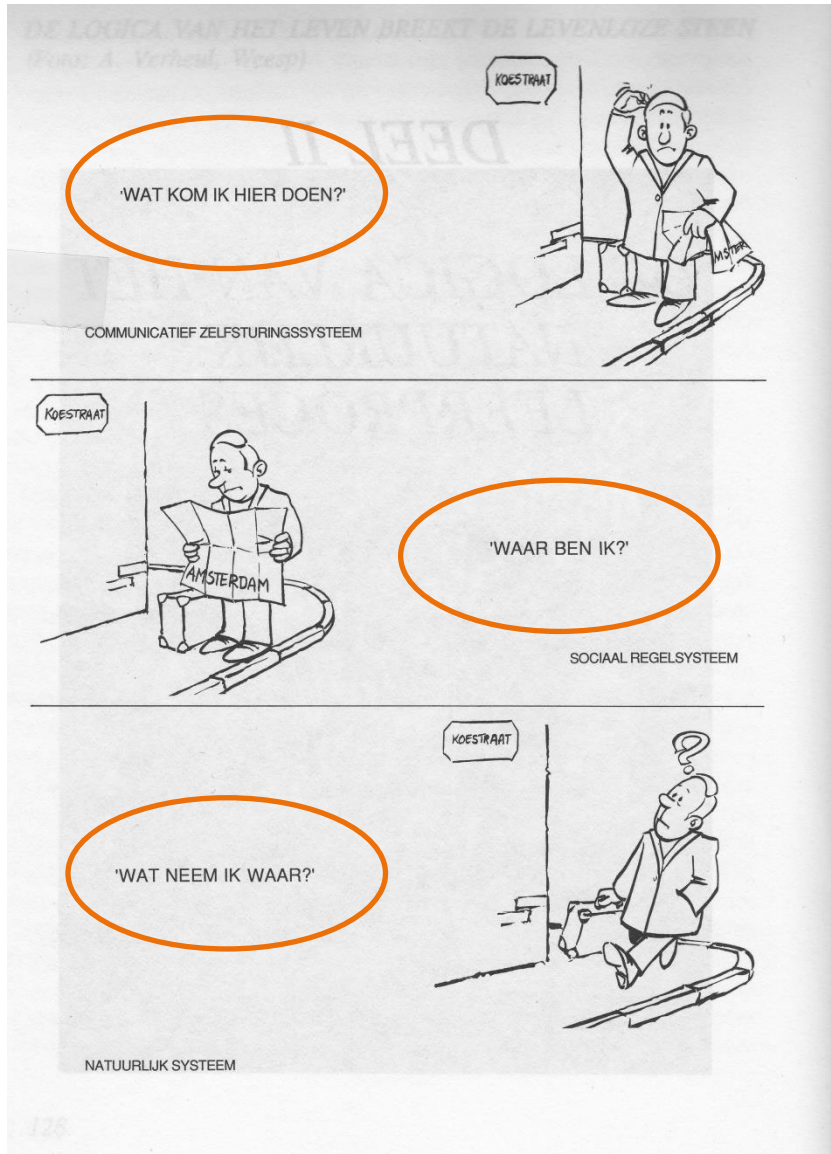
Inzicht in de menselijke psyche

Zelfkennis

**Zelfkennis
(wie ben ik)**

**Kennis van de wereld
om ons heen
(systemen)**

**Primaire kennis
(instinctief, experimenteel)**



Stroomsturing

Gedrag (Doen)

- Reageren (cognitief)
- Al doende leren (PDCA/Kolb)
- Feedback uit omgeving (externe motivatie)
- Deskundigheid opbouwen
- Echt of masker?

WAT ONS MENS MAAKT



MENSELIJK BEWUSTZIJN

> Zelfsturing

Verinnerlijking (Zijn)

- Bewustzijn (ervaringsgericht)
- Voelen, reflecteren, doorleven
- Waarden/noden, keuzes (intrinsieke motivatie)
- Eigen instrument
- Congruent en geloofwaardig

WAT ONS UNIEK MAAKT
=
EIGENHEID



Eigen ervaringen

Bewustwording in de praktijk

Hoe ziet dat bij jou eruit?

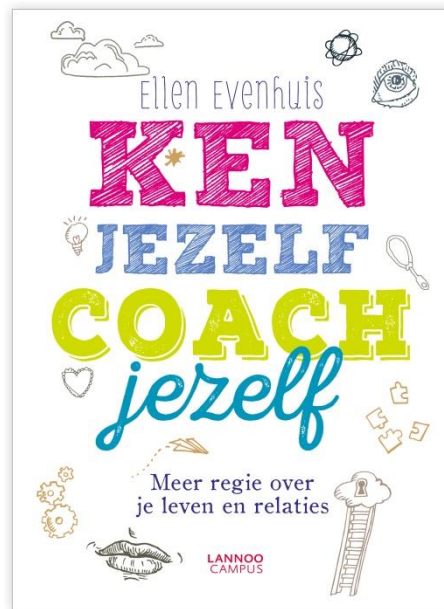
Wat heb je ermee gedaan?

Wat heb je geleerd?



Masterclass

Zelfinzicht & Zelfsturing



ellen  evenhuis

ellen@ellenevenhuis.nl

www.ellenevenhuis.nl